

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 50-454-06-705
Дата: 12 / 09 2024 г.

1727 dm

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на иновациите и растежа

X 02-02-19-3/12.09.2024 г.

Reg. № и дата

ЧРЕЗ

Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

50-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО

Г-Н МАРТИН ДИМИТРОВ

Народен представител в 50-то Народно събрание

ПГ „Продължаваме промяната и Демократична България“

На Ваш № 50-454-06-705/02.09.2024 г.

ОТНОСНО: Отговор на основание чл. 93, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание на постъпил въпрос с рег. № 50-454-06-705/02.09.2024 г. от народния представител Мартин Димитров, от Парламентарната група на „Продължаваме промяната и Демократична България“, 50-то Народно събрание.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИМИТРОВ,

Във връзка с постъпил в Министерство на иновациите и растежа с вх. № 02-02-19/02.09.2024 г. поставен от Вас въпрос относно предприемане на мерки за осигуряване на безпроблемно машинно гласуване на извънредните парламентарни избори, на основание на чл. 93, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС), Ви предоставяме следната информация:

гр. София 1000, ул. „Княз Александър I“ № 12
e-mail: docs@mig.government.bg

С РМС № 619 от 30.08.2024 г. на министъра на иновациите и растежа беше възложено да осъществява координацията по изпълнението на дейностите във връзка с организационно-техническата подготовка на изборите за Народно събрание на 27 октомври 2024 г., включително дейностите по съгласуване с Централната избирателна комисия на условията и реда за изработването, доставката и съхранението на изборните книжа и материали.

В посоченото качество и във връзка с постъпилите от Вас въпрос с мое писмо изх. № 02-02-19-1/05.09.2024 г. от Централната избирателна комисия (ЦИК) и от Министерството на електронното управление (МЕУ) е изискано предоставянето на информация, в рамките на притежаваната компетентност от всяко едно от посочените ведомства, какви мерки ще бъдат предприети на предстоящите парламентарни избори на 27.10.2024 г., с цел осигуряване на безпроблемно машинно гласуване, както и анализ (ако е наличен такъв) на причините, довели до възникналите проблеми.

Същевременно в качеството ми на координатор по организационно-техническата подготовка на предстоящите избори, съгласувано с министъра на електронното управление и след обсъждане със заинтересованите ведомства съгласно РМС № 619/30.08.2024 г., с писмо рег. № 92-00-274/12.09.2024 г. представих на г-жа Камелия Нейкова, Председател на Централната избирателна комисия (ЦИК), предложения за подобряване на правилата и процедурите по гарантиране на провеждането на прозрачен, демократичен и добре организиран машинен вот на предстоящите предсрочни парламентарни избори, които ще се проведат на 27 октомври 2024 г.

Първата група от направените предложения касаят преразглеждане и оптимизиране на правилата и процедурите във връзка с гарантиране на машинния вот, които да бъдат реализирани от ЦИК в рамките на нормативните изисквания на Изборния кодекс, както следва:

- да бъде оптимизирана процедурата по член 213б от Изборния кодекс, като Ви уверявам, че представителите на служебната изпълнителна власт притежават необходимите знания и компетенции, с които да надградят посочената процедура с цел повишаване на доверието в изборния процес;

- да се разшири процесът по удостоверяване на техническите устройства за машинно гласуване (ТУМГ), като се добави и софтуерът за параметризация и съответствието на флаш-паметите, тъй като те са вид периферно устройство и представляват неразделна част от ТУМГ по време на машинното гласуване;

- доставката на пломбите за запечатване на отделението с двата броя флашпамет, в които се съдържа най-чувствителната и въобще цялата информация от изборите, както и гарантиращи идентифициране на опити за отваряне на корпуса за машините за гласуване, да се осигурява от независим доставчик, различен от изпълнителя на обществената поръчка, с предмет *„Дейности по осигуряване на машинното гласуване в изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г., съгласно техническите спецификации и условията на договорите, с две обособени позиции: Обособена позиция № 1: Профилактика/диагностика (тестване на СУЕМГ и на вградените в нея периферии – принтер и четец на смарт карти), подготовка, инсталиране на*

операционна система и приложния софтуер, параметризиране и окомплектоване на СУЕМГ, техническо обслужване на СУЕМГ в предизборния и изборния ден по места/съответната избирателна секция и осигуряване на Център за поддръжка при възникнали проблеми със СУЕМГ в изборите за народни представители. Обособена позиция № 2: Транспорт на СУЕМГ до избирателните секции в страната и логистично осигуряване на СУЕМГ в предизборния и следизборния ден в изборите за народни представители“ (<https://app.eop.bg/today/420200>);

- да се води регистър на пломбите, в който ясно да е отбелязано кой номер пломба на кое място, предназначено за запечатване, е поставена (напр. номер на пломбата за отделението с флашпаметите, номер на пломбата на корпуса). Номерата на пломбите да бъдат част от присмо-предавателния протокол за машините между СИК и изпълнителя, който доставя машините до секциите.

В същото писмо беше изрично подчертана необходимостта от стриктно спазване на разпоредбите, произтичащи от чл. 213в на Изборния кодекс, и очакванията на служебното правителство в този смисъл, като:

- за отпечатване на бюлетина от машинно гласуване да се използва специализирана хартия с допълнителни защити, която се доставя от „Печатница на БНБ“ АД;

- се продължи с утвърдената практика на ЦИК за всеки отделен национален вот да се ползва различна специализирана хартия за машинното гласуване. По този начин се гарантира доверието в гражданите, партиите, неправителствените организации, както и външните наблюдатели, за честен и демократичен изборен процес;

- в тази връзка е важно да се спазят и процедурите за унищожаване на останалата от предходни избори хартия, за да не остава съмнение за злоупотреби.

Според изразената позиция от министъра на електронното управление, при изтичане на гаранционния срок на техническите устройства за машинно гласуване (ТУМГ), е необходимо да бъдат извършени дейности по профилактика, включително по отношение на принтерите, техните подвижни елементи и други, с оглед на предпоставките за намаляване на негативното влияние на текущата им амортизация, за което с писмо от 10.09.2024 г. е уведомена и Централната избирателна комисия. **Видно от обявената от ЦИК и посочена по-горе обществената поръчка, с предмет „Дейности по осигуряване на машинното гласуване в изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г., съгласно техническите спецификации и условията на договорите, с две обособени позиции: ...“** (<https://app.eop.bg/today/420200>), в обхвата на същата са заложили такива дейности (по профилактика, включително по отношение на принтерите) и тяхното изпълнение трябва да осигури по-добро качество на принтиращите устройства. Също така е заложило в избирателните секции да е налична една машина за гласуване и предвид факта, че общият брой закупени от държавата машини за гласуване е в значително по-голям капацитет от предвидения за използване, това ще осигури възможност за безпроблемно гласуване на предстоящите извънредни парламентарни избори.

По инициатива на министъра на иновациите и растежа на 16.09.2024 г. ще бъде проведена среща на отговорните по организационно-техническата подготовка на изборите министри съгласно РМС № 619/30.08.2024 г. с председателя и членовете на Централната избирателна комисия, за обсъждане на всички въпроси в рамките на установените от Изборния кодекс правила, изискващи взаимодействие между органите на изпълнителната власт и ЦИК, за гарантиране на провеждането на прозрачен, демократичен и добре организиран изборен процес и повишаване на доверието на гражданите в него. Една от темите, които ще бъдат обсъдени, е свързана именно с осигуряването на безпроблемен машинен вот на предстоящите избори и мерките, които следва да бъдат предприети от ЦИК и от органите на изпълнителната власт, всеки в кръга на своята компетентност в хода на изборния процес, за гарантирането на машинния вот.

Във връзка с поставения въпрос, моля да вземете предвид и посочената по-долу правна рамка, очертаваща компетентността на ЦИК и на органите на изпълнителната власт по подготовката и провеждането на предстоящите парламентарни избори.

Съгласно чл. 213а, ал. 3 от Изборния кодекс (ИК) Министерството на електронното управление (МЕУ) съвместно с Българския институт за стандартизация (БИС) и Българския институт по метрология (БИМ) удостоверяват съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл. 213, ал. 3 и изискванията на техническата спецификация по методика, утвърдена от министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на управителния съвет на БИС.

Съгласно чл. 213в, ал. 1 и ал. 2 от ИК за отпечатване на бюлетина от машинно гласуване се използва специализирана хартия с допълнителни защити, определени с решение на Централната избирателна комисия. Решението на Централната избирателна комисия се обявява по реда на чл. 57, ал. 2 от ИК и се разгласява след обявяване на изборния ден за приключен. Хартията се доставя от печатницата на Българската народна банка. Предвид на това, следва да се отчете, че Министерството на електронното управление не е компетентен орган за изразяване на становища и отправяне на препоръки по отношение на качеството и спецификата на хартията за отпечатване на бюлетини от машинно гласуване.

Оставаме на разположение при необходимост от предоставяне на допълнителна информация.

Приложение /САМО ЗА АДРЕСАТА/:

1. Писмо изх. № 92-00-274/12.09.2024 г. от министъра на иновациите и растежа до председателя на ЦИК;

2. Писмо изх. № МЕУ-15065/10.09.2024 г. и вх. № 02-02-19-2/10.09.2024 г. от министъра на електронното управление до министъра на иновациите и растежа, в копие до председателя на ЦИК;
3. Писмо изх. № 02-02-19-1/05.09.2024 г. от министъра на иновациите и растежа до председателя на ЦИК и до министъра на електронното управление.

С уважение,

Rosen
Andreev
X Karadimov

Digitally signed by
Rosen Andreev
Karadimov
Date: 2024.09.12
16:41:22 +03'00'

РОСЕН КАРАДИМОВ

Министър на иновациите и растежа